

Bilişim Teknolojilerinde Proje Yönetimi

Temel Bilgiler - 2

Proje Yönetimi

İçerik

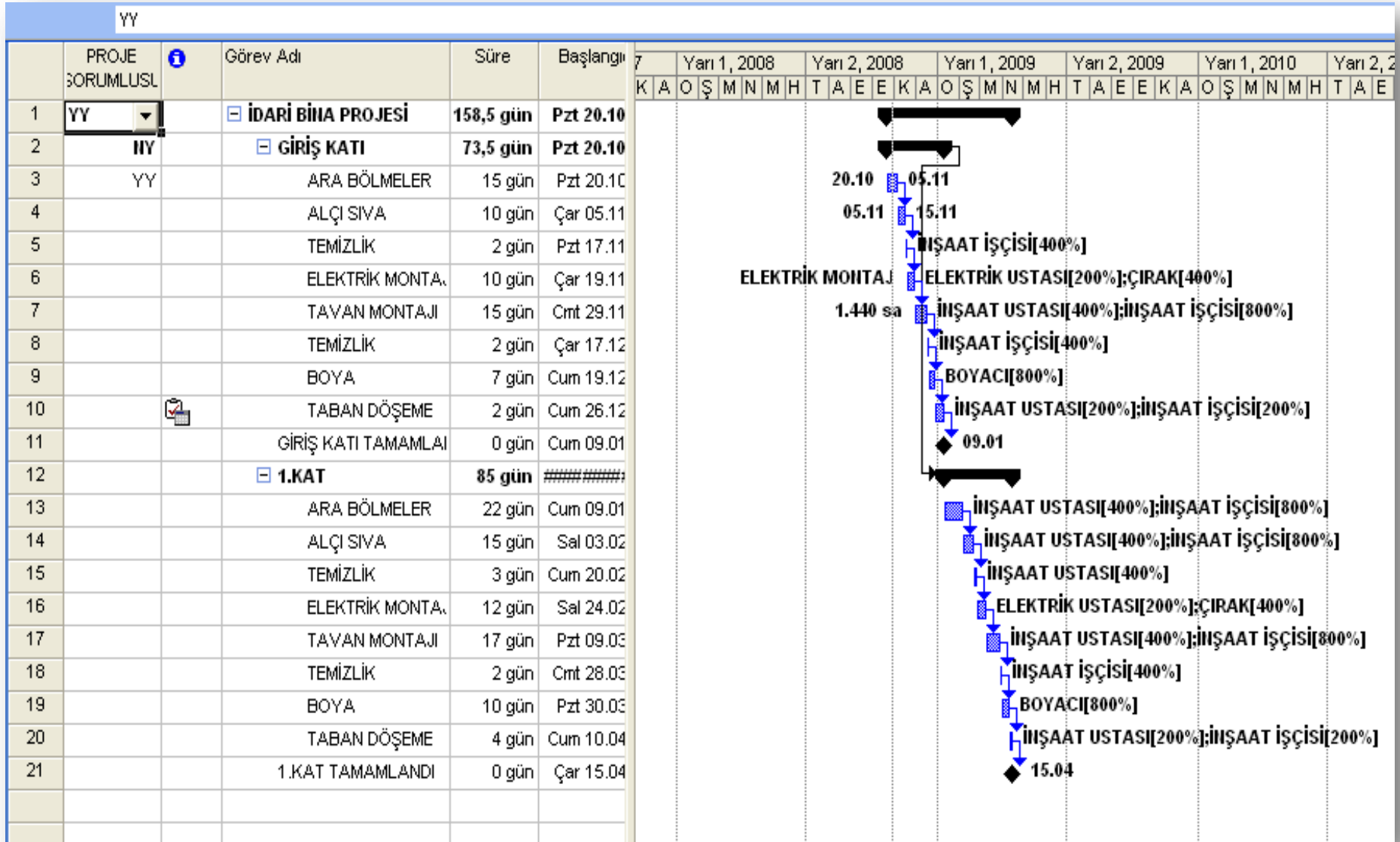
- Tarihçe,
- Sistem Bakış Açısı,
- Temel Organizasyonel Yapılar,
- Hayat Çevrimi,
- Proje Yöneticisi Özellikler.

Proje Yönetiminin Tarihçesi

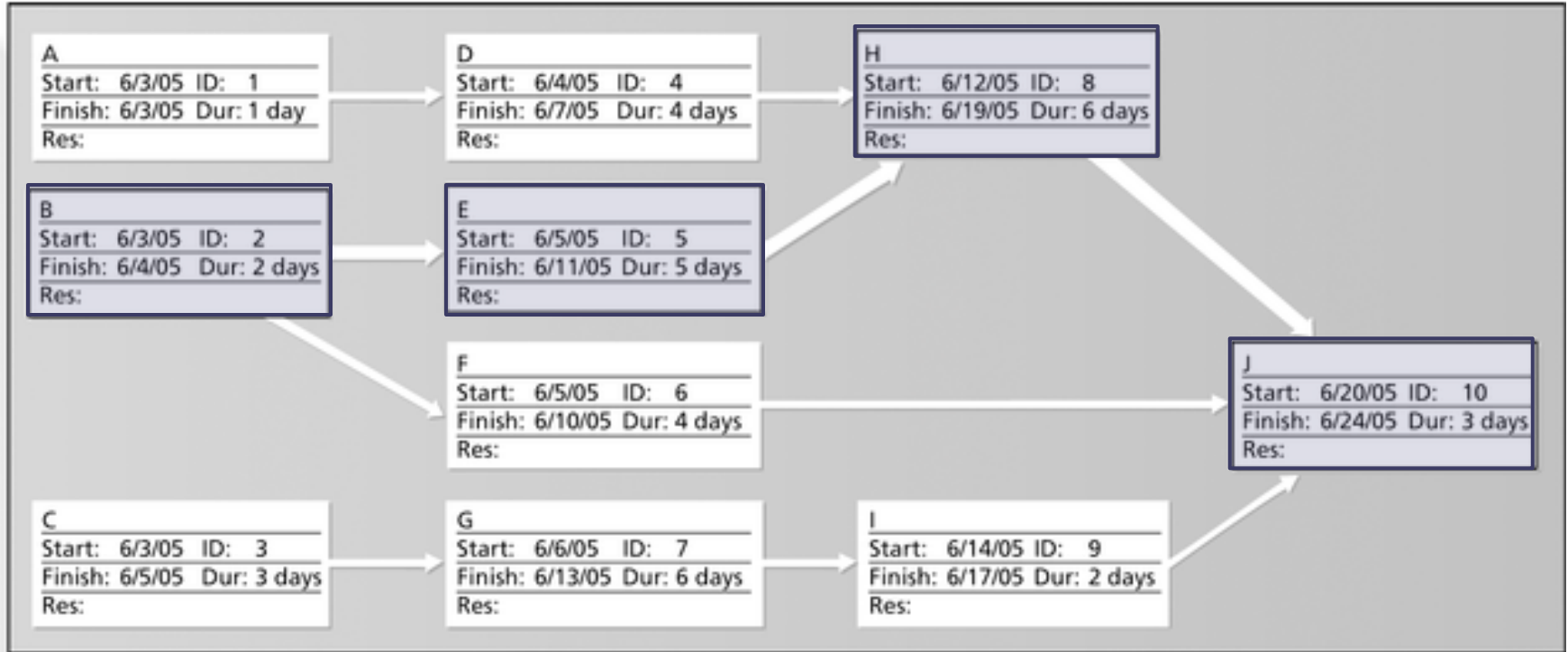
- Bazıları Piramit'ler bazılarıda Çin Seddi ile başladığını iddia etmektedir.
- Bazılarına göre Manhattan Projesi ilk “modern” proje yönetimi uygulamasıdır.
- Geçtiğimiz 3 yılda, \$2 milyar'lık projeler proje yöneticilerine ve teknik müdürlere emanet edilmiştir.
- ...

Örnek Gantt Şeması

Proje Yönetimi

Örnek Network Diyagramı

- Her kutu bir aktiviteyi gösterir.
- Oklar aktiviteler arası ilişkiyi gösterir.
- Koyu renkli kutular Kritik yoldaki aktiviteleri gösterir.
- Bu aktivitelerden herhangi bir gecikirse proje süresi etkilenir.
- Network diyagramları ilk olarak 1958'de Polaris Füze Projesinde kullanılmıştır

Örnek Kurumsal Proje Yönetim Aracı

Proje Yönetimi

VEY ŞİRKETİ PROJE DOSYASI				
Proje Adı	Kapsam	Çizelge	Bütçe	Bağlantı
Aktif Projeler				
Proje 1				
Proje 2				
Proje 3				
Proje 4				
Onaylanmış Projeler				
Proje 10				
Proje 11				
Proje 12				
Proje 13				
Proje 14				
Teklif Edilen Projeler				
Proje 140				
Proje 150				
Beyaz:devam ediyor	Gri: ufak problemler var	Siyah: büyük problemler var		

Artık birçok kurum yazılımlar aracılığı ile kurum genelindeki projelerini takip etmektedirler.

Proje Yönetimi Yazılımları

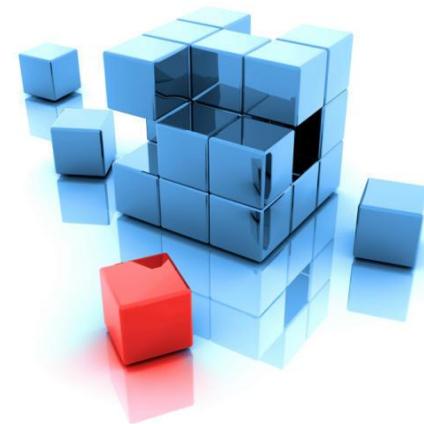
- 2003'te Proje Yönetimi'ne yardımcı yüzlerce ürün çıkarıldı.

Proje Yönetimini birçok alanda uygulayabilirsiniz

Proje Yönetimine Sistem Bakış açısı

- Sistem yaklaşımı 1950'lerde çıkmış olup yönetim ve problem çözme konularına analitik bir yaklaşım önermektedir.
- 3 bölümden oluşur:
  - Sistem Felsefesi
    - Her şey sistemin bir parçasıdır ve her bileşen diğeri ile etkileşim içerisinde ortak amaca ulaşmaya çalışırlar.
  - Sistem analizi
    - problem-çözme yaklaşımıdır
  - Sistem Yönetimi
    - yönetsel, teknolojik ve organizasyonel açılardan sistemi değiştirmeden değerlendirmedir.

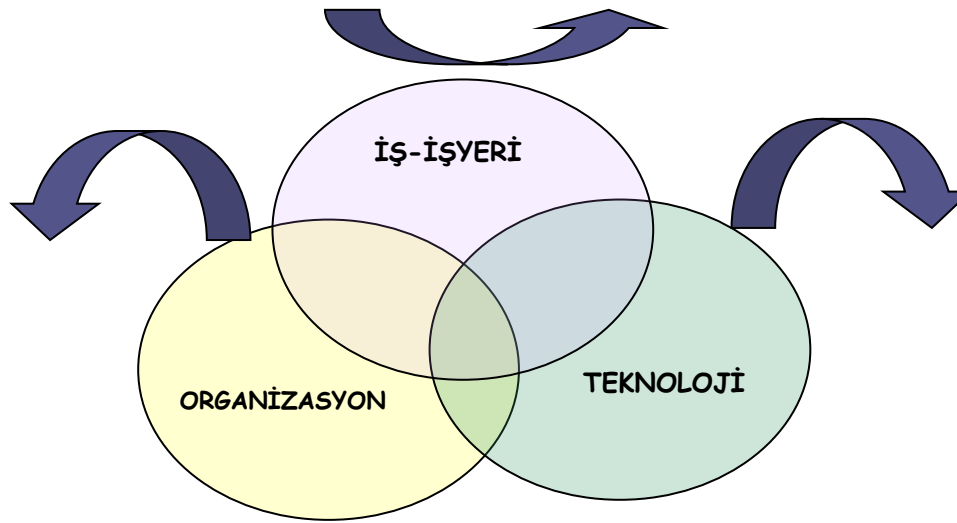
Sistem düşüncesinde 3 Küre Modeli

Laptop projesinin okula maliyeti nedir?
Projenin öğrencilere maliyeti nedir?
Maliyetler için sponsor var mı?
Bu projenin proje üyelerine etkisi ne olacak?

Laptop projesi tüm öğrencileri mi kapsayacak yoksa lisans, yüksek lisans, doktora ayrımı söz konusu olacak mı?

Zaten PC ya da laptopu olan öğrenciler ne yapacak?

Eğitimi kim yönetecek ve destekleyecek?

Laptoplarda hangi işletim sistemi kullanılacak (Windows ya da Macintosh mu veya her ikisi de mi?)

Hangi yazılım uygulamaları yüklenecek?

Donanımsal özellikler neler olacak?

LAN ya da internet erişimi nasıl sağlanacak?

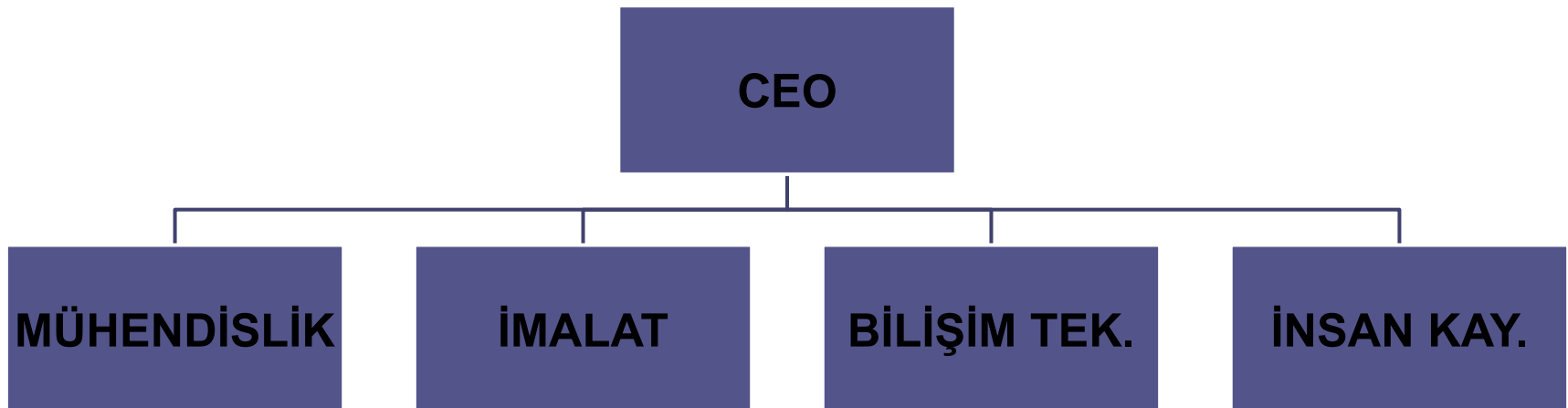
Organizasyonların çoğunluğu yapısal çerçeveyi bilirler

- 3 temel organizasyon yapısı
  - Fonksiyonel
  - Proje temelli
  - Matris

Temel organizasyonel yapılar

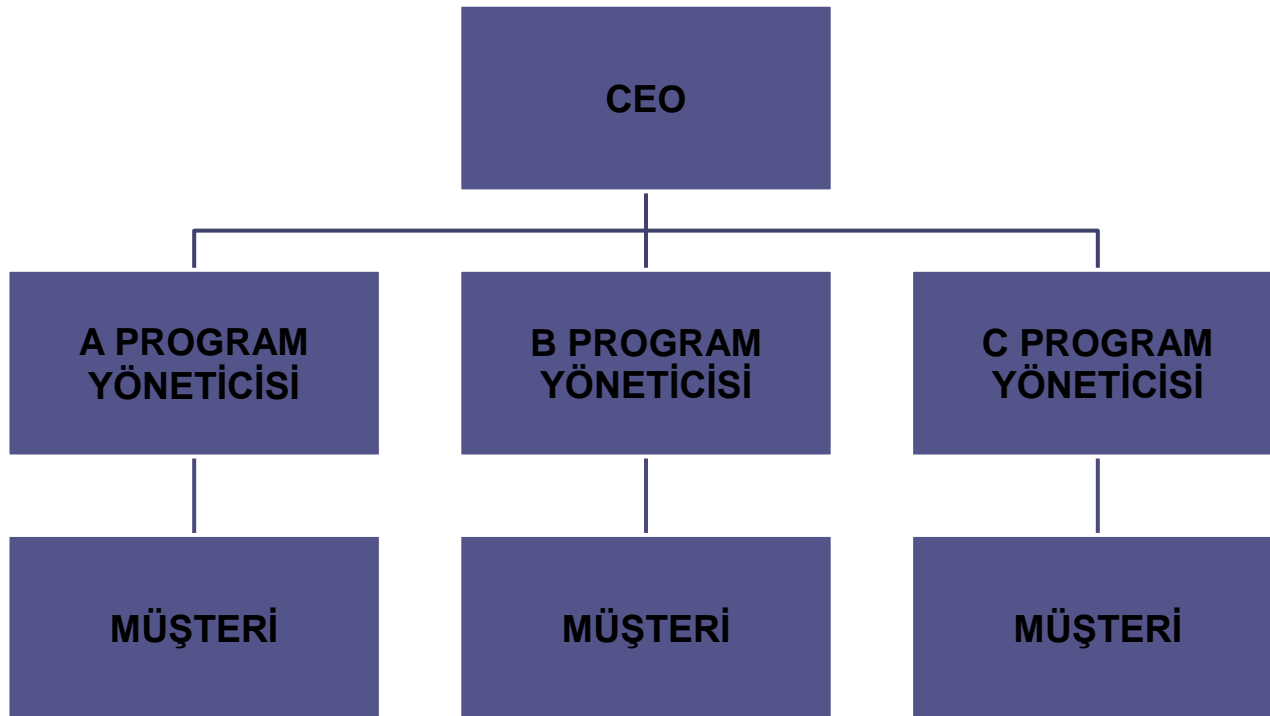
FONKSİYONEL ORGANİZASYON ŞEMASI

CEO, Chief Executive Officer

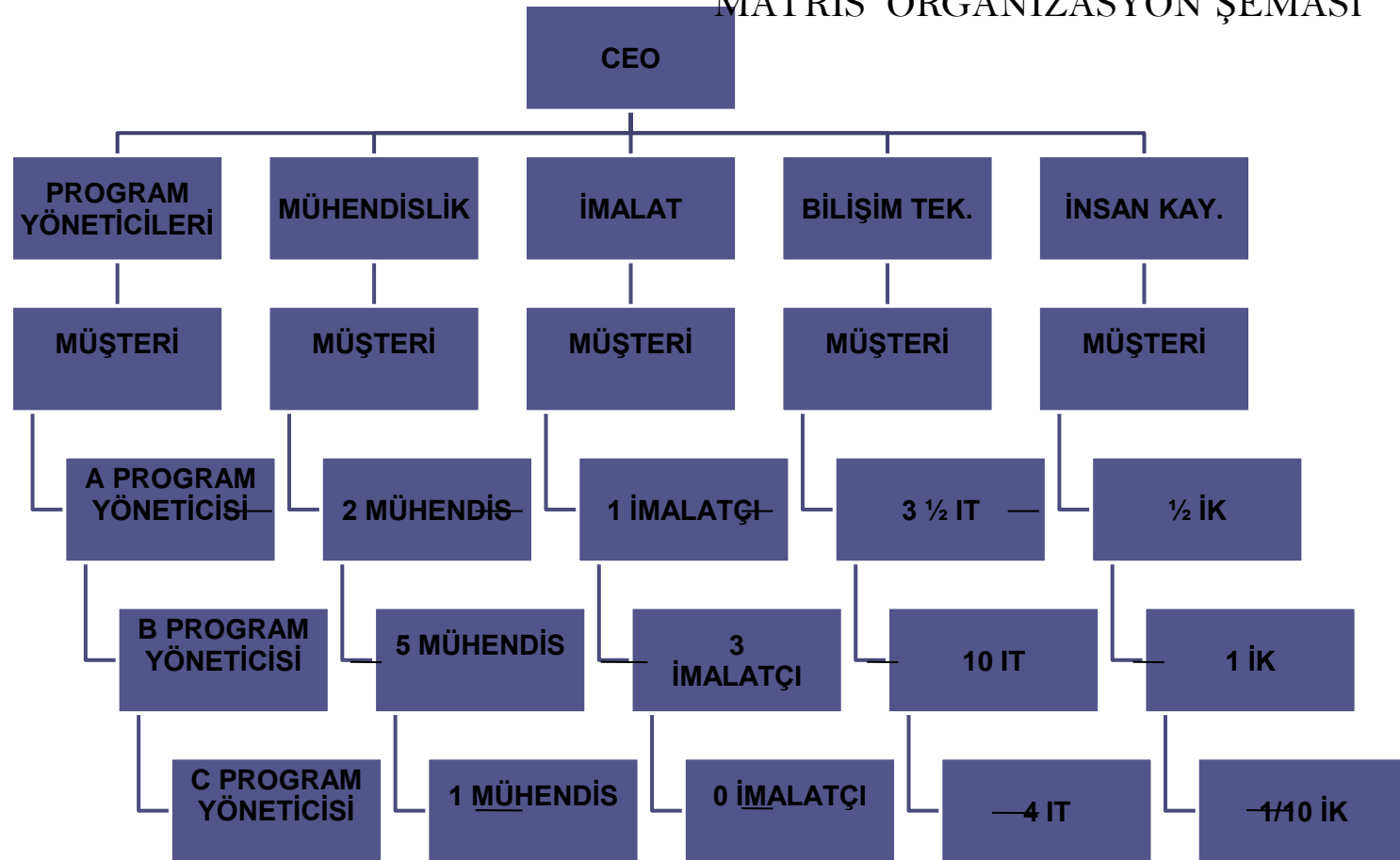
Temel organizasyonel yapılar

PROJE TEMELLİ ORGANİZASYON ŞEMASI

Temel organizasyonel yapılar

MATRİS ORGANİZASYON ŞEMASI

Organizasyonel yapının projelere etkisi

FONKSİYONEL		MATRİS			PROJE
		YETERSİZ	DENGELİ	GÜÇLÜ	
Proje yöneticilerinin otoritesi	Az ya da hiç yok	Sınırlı	Ortadan az	Ortadan yüksek	Hepsinden yüksek
Projede full time görev alan personel yüzdesi	Hemen hemen hiç yok	0-%25	%15-%60	%50-%95	%85-%100
Proje yöneticisinin rolü	Part time	Part time	Full time	Full time	Full time
Proje yöneticisinin rolü için genel başlık	Proje koordinatörü, Proje lideri	Proje koordinatörü, Proje lideri	Proje yöneticisi, Proje görevlisi	Proje yöneticisi, Program yöneticisi	Proje yöneticisi, Program yöneticisi
Proje yönetimi idari personel	Part time	Part time	Part time	Full time	Full time
PMBOK®Guide 2000,19					
Proje Yönetimi					

Projeleri başarılı yapanlar nelerdir?

Standish Group raporu “CHAOS 2001: A Recipe for Success,” de aşağıdaki maddelerin BT projelerinin başarısını belirlediği saptanmış ve önem sırasına göre dizilmiştir:

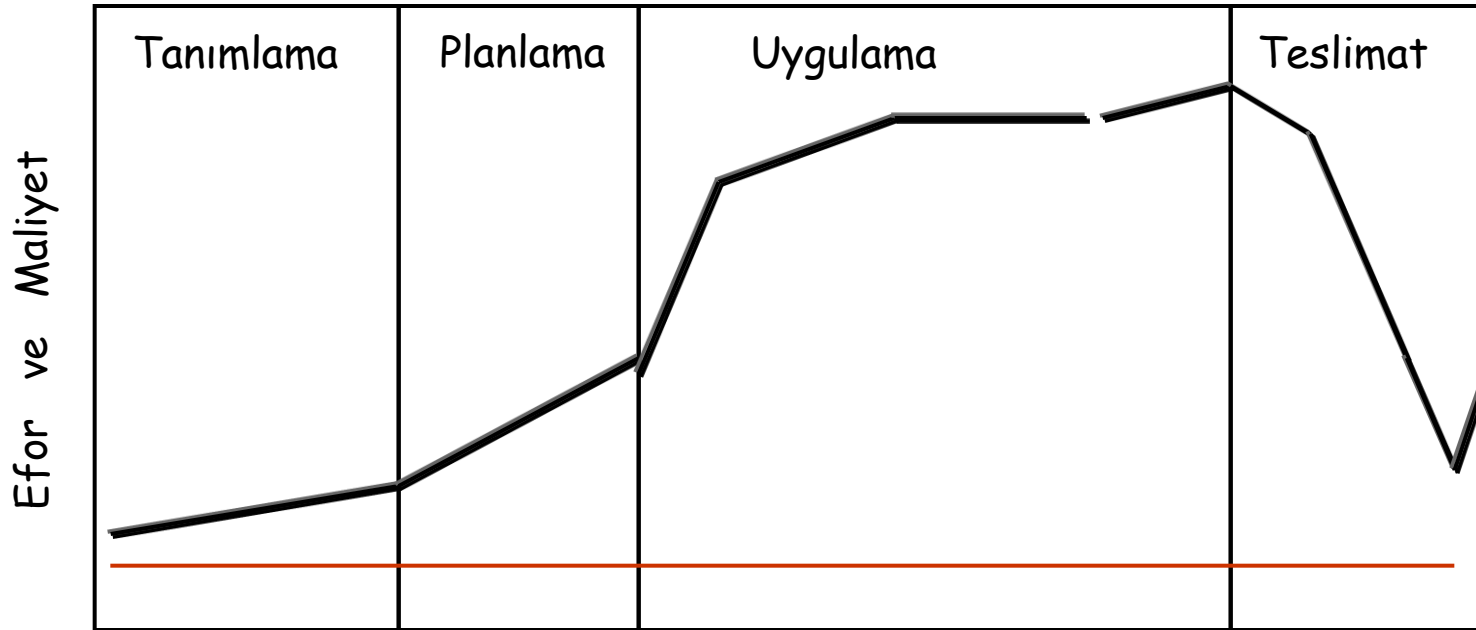
- Üst Yönetim Desteği
- Kullanıcı Katılımı
- Deneyimli proje yöneticisi
- Net hedefler
- Minimize Kapsam
- Standart yazılım altyapısı
- Temel beklentileri sabitleştirmek
- Formal metodoloji
- Uygun, erişilebilir tahminler

Proje Aşamaları ve Proje Hayat Çevrimi

- Proje Hayat Çevrimi proje aşamalarının toplamıdır.
- Proje aşamaları projeden projeye, sektörden sektöre değişiklik gösterir ama genel olarak
  - Tanımlama - konsept oluşturma
  - Geliştirme
  - Uygulama
  - Destek

Proje Hayat Çevrimi

1. Hedefler
2. Spec'ler
3. Görevler
4. Sorumluluklar

1. Programlar
2. Bütçeler
3. Kaynaklar
4. Riskler
5. Personel

1. İlerleme raporları
2. Değişiklikler
3. Kalite
4. Tahminler

1. Müşteriyi eğitme
2. Dokümanları gönderme
3. Kaynakları bırakma
4. Yeniden atama
5. Alınan dersler

15 Proje Yönetimi İş Kalemi

- Projenin kapsamını tanımlamak
- Paydaşları, karar vericileri, prosedürleri tanımlamak
- Detaylı aktivite listesi oluşturmak (WBS)
- Zaman tahminlemesi yapmak
- Akış şeması çıkartmak
- Gerekli kaynakları ve bütçeyi tanımlamak
- Proje gerekliliklerini değerlendirmek
- Riskleri tanımlamak ve değerlendirmek
- Riske önlem planları hazırlamak
- İşler arası bağlantıları tanımlamak
- Kritik noktaları tanımlamak ve izlemek
- Proje aşama değerlendirmelerine katılmak
- Gerekli kaynakları elde tutmak
- Değişim kontrol sürecini yönetmek
- Proje durumunu raporlamak

*Northwest Center for Emerging Technologies, "Building a Foundation for Tomorrow: Skills Standards for Information Technology," Bellevue, WA, 1999

Proje Yöneticisi Özellikleri

Proje Yöneticilerinin birçok farklı becerileri olmalıdır.

- Değişime yatkın, içinde oldukları organizasyonu ve diğer ilişkileri tanıyan, projeyi hedeflerine ulaştıracak şekilde ekibe liderlik eden
- Proje Yöneticilerinin hem “**hard**” hem de “**soft**” yetenekleri olmalıdır.

“**Hard**” beceriler ürün bilgisi, proje yönetimi araç ve yöntem bilgisi, “**Soft**” beceriler farklı insanlarla çalışabilme.

Proje Yöneticisi Özellikleri

- İletişim Becerileri: dinleme, ikna etmek
- Organizasyonel beceriler: planlama, hedef verme, analiz
- Ekip kurma becerileri: empati, motivasyon
- Liderlik becerileri: örnekler verme, enerjik, vizyon sahibi (büyük resmi görme), delegasyon, pozitif
- Başa çıkma becerileri: esneklik, yaratıcılık, sabır, inatçı
- Teknolojik becerileri: deneyim, proje bilgisi

Etkin ve Pasif Proje Yöneticisi

Etkin Proje Yöneticileri

- Örneklerle ilerlerler
- Vizyonerdiler
- Teknik olarak yatkın ve yetkindirler
- Karar vericidirler
- İyi iletişim kurarlar
- İyi motive ederler
- Gerekğinde üst yönetime gerekli tavrı sergilerler
- Ekip üyelerini desteklerler
- Yeni fikirleri desteklerler

Pasif Proje Yöneticileri

- Kötü örnekler verirler
- Kendilerine güvenmezler
- Teknik bilgileri yetersizdir
- İletişim kuramazlar
- Motive edemezler

Proje Yönetimi Yazılımları

- 2003'te Proje Yönetimi'ne yardımcı yüzlerce ürün çıkarıldı.
3 ana kategoride inceleyebiliriz:
  - Küçük: Tek yada küçük projeler için, kullanıcı başı maliyet 200 usd yada altı
  - Orta: Birden fazla projenin yönetilebildiği kullanıcı başına ortalama \$200-500, Microsoft Project en popüler
  - Büyük: Kurumsal proje yönetim araçları

Proje Yönetimini birçok alanda uygulayabilirsiniz

- Proje yönetimi kişisel projelerde de uygulanabilir.
- Proje yönetimi birçok sektörde uygulanabilir.
(BT, inşaat, finans, spor, toplantı, vb.)
- Proje Yönetimi becerileri günlük hayatta çok yardımcı olur.

Kaynak: Savaş Şakar, 2007